NATURA-ARVIOINNIN TARVEHANKINTA: NÄRHINNEVAN ENERGIAPUISTO

,

FM (biologi) Turkka Korvenpää
25.1.2025

Envibio

Sisällys:

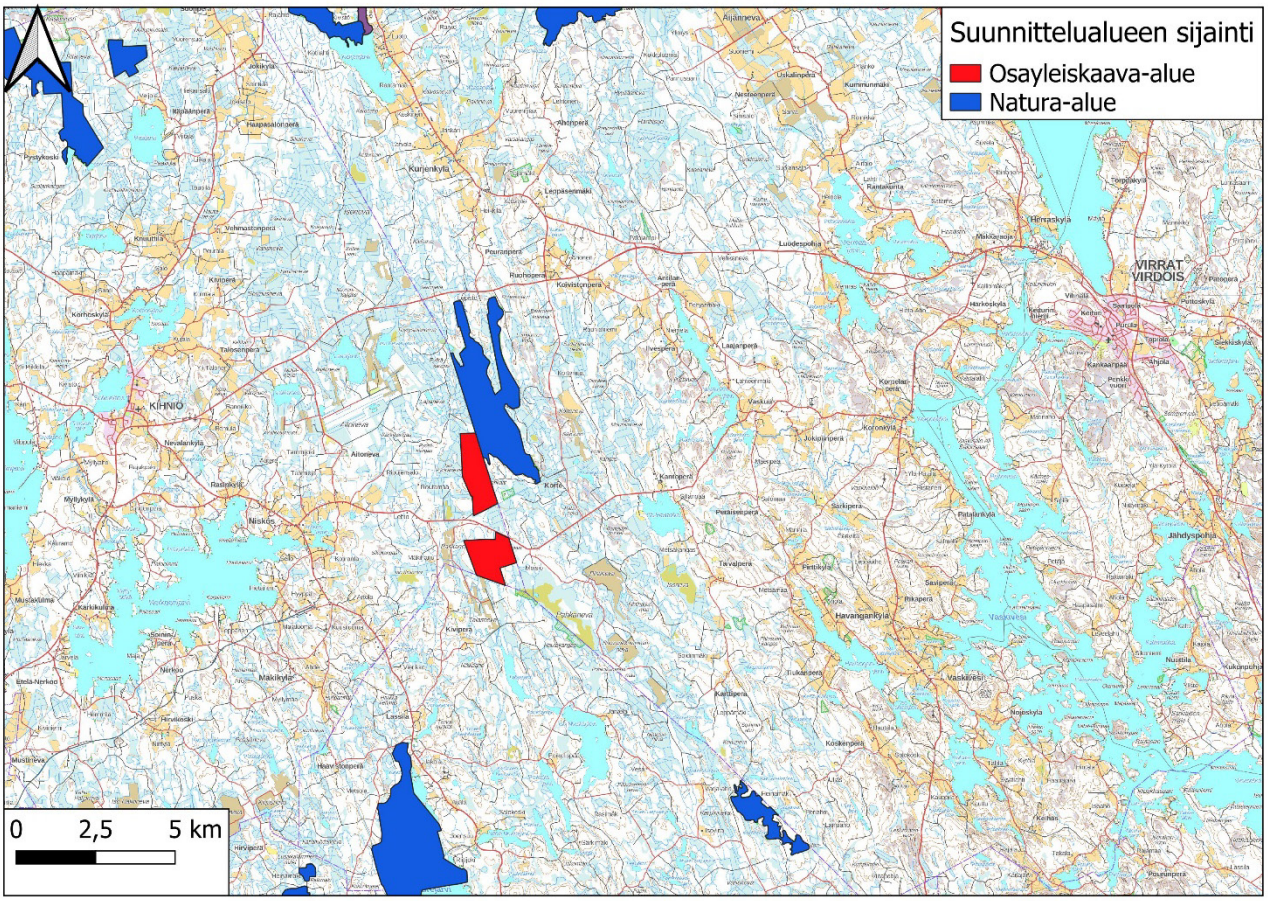
1. JOHDANTO 3
2. NATURA-ARVIOINNIN TARVEHARKINNAN PERUSTEET 4
3. HANKKEEN KUVAUS 5
4. NÄRHINEVA – KOROLUOMAN NATURA-ALUE 7
5. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI 8
6. JOHTOPÄÄTÖKSET 11
7. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET 11

Pohjakartat ja korkeusmalli: © Maanmittauslaitos 12/2024
Natura-alueen rajaus: © Suomen ympäristökeskus 01/2025

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy
Hanhenkaari 10 as 16
21420 Lieto
Puh. 045-6793602
www.envibio.net

1. JOHDANTO

Salpatuuli osuuskunta on suunnittelemassa tuulivoimapuistoa Kihniön Närhinkankaalle (kartta 1). Suunnittelualue sijoittuu Närhinevan – Koroluoman Natura-alueen läheisyyteen, joten on tarpeen arvioida, voisiko hankkeella olla vaikutuksia Natura-alueeseen ja tulisiko hankkeesta laatia varsinainen luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen Natura-arviointi. Tämä Natura-arvioinnin tarveharkinta on tehty olemassa olevan tiedon perusteella. Se perustuu tuulivoimapuistoa varten laadittuun osayleiskaavaluonnokseen (Arkkitehtipalvelu Säkkinen 2024), suunnittelualueelta laadittuun luontotyyppiselvitykseen (Kotkajärvi ja Kurikka 2023) ja Natura-tietolomakkeeseen, jossa esitetään Natura-alueen tiivis kuvaus ja suojeluperusteet. Lisäksi työssä käytettiin Maanmittauslaitoksen avoimiin aineistoihin kuuluvaa 2 m x 2 m ruutukoolla laadittua korkeusmallia, joka kuvaa maaston korkeussuhteita. Arvioinnissa noudatettiin julkaisussa Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi (Mäkelä & Salo 2024) annettuja ohjeita.

Kartta 1. Suunnittelualueen sijainti ja Natura-alueet.

2. NATURA-ARVIOINNIN TARVEHARKINNAN PERUSTEET

Luonnonsuojelulain 34 §:n mukaan Natura-alueen suojelunperusteina olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää (heikentämiskielto). Hankkeesta tai suunnitelmasta vastaavan on pohdittava varsinaisen luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen Natura-arvioinnin tarpeellisuutta aina, kun suunniteltu toiminta sijoittuu Natura-alueelle tai sen ulkopuolelle ja toiminnalla voi olla yksin tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa välittömiä tai välillisiä merkittäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin. Arvioinnissa keskitytään alueen suojeluperusteina oleviin luontotyyppeihin ja lajeihin. Arviointivelvollisuus koskee SAC -alueilla vain luontodirektiivin liitteen I luontotyyppejä ja luontodirektiivin liitteen II lajeja. Lintudirektiivin mukaisilla SPA-alueilla arviointivelvoite koskee vain lintudirektiivin liitteen I lintulajeja ja lintudirektiivin 4.2 artiklassa tarkoitettuja muuttolintuja. Natura-alueiden suojeluperusteet on esitetty Natura-tietolomakkeissa.

Natura-arvioinnin tarpeellisuutta selvitettäessä

- tarkastellaan, voiko hankkeella, suunnitelmalla tai toimenpiteellä olla heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin
- tarkastellaan, voivatko vaikutukset olla yksin tai yhdessä muun olemassa olevan tai suunnitellun Natura-alueeseen vaikuttavan toiminnan kanssa mahdollisesti merkittäviä
- lieventäviä toimenpiteitä ei oteta huomioon

Natura-arvioinnin tarpeellisuutta selvitettäessä tunnistetaan ja kuvaillaan suunnitellun toiminnan vaikutusmekanismit ja mahdolliset yhteisvaikutukset muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa. Natura-arvioinnin tarpeellisuuden selvittämistä varten ei yleensä tehdä uusia luontoselvityksiä, vaan työssä hyödynnetään olemassa olevia tietoja. Natura-arvioinnin tarpeellisuuden selvittämisen tarkoituksena on selvittää, voidaanko Natura-alueen suojeluperusteisiin kohdistuvien merkittävien vaikutusten mahdollisuus sulkea pois, ei tehdä yksityiskohtaista Natura-vaikutusten arviointia. Mikäli merkittävien vaikutusten mahdollisuutta ei voida sulkea pois, on tehtävä varsinainen Natura-arviointi.

Hankkeen tai suunnitelman osalta Natura-arvioinnin tarpeellisuutta selvitettäessä tulisi koota vähintään seuraavat tiedot:

- kuvaus hankkeesta tai suunnitelmasta, sen toiminnoista ja sijainnista suhteessa Natura-alueeseen
- toiminnan vaikutusalueen rajaus ja tälle alueelle aiheutuvat välittömät tai välilliset ympäristömuutokset

- Natura-alueen yleiskuvaus ja suojelutavoitteet
- toiminnan vaikutukset ja yhteisvaikutukset Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luonnonarvoihin.

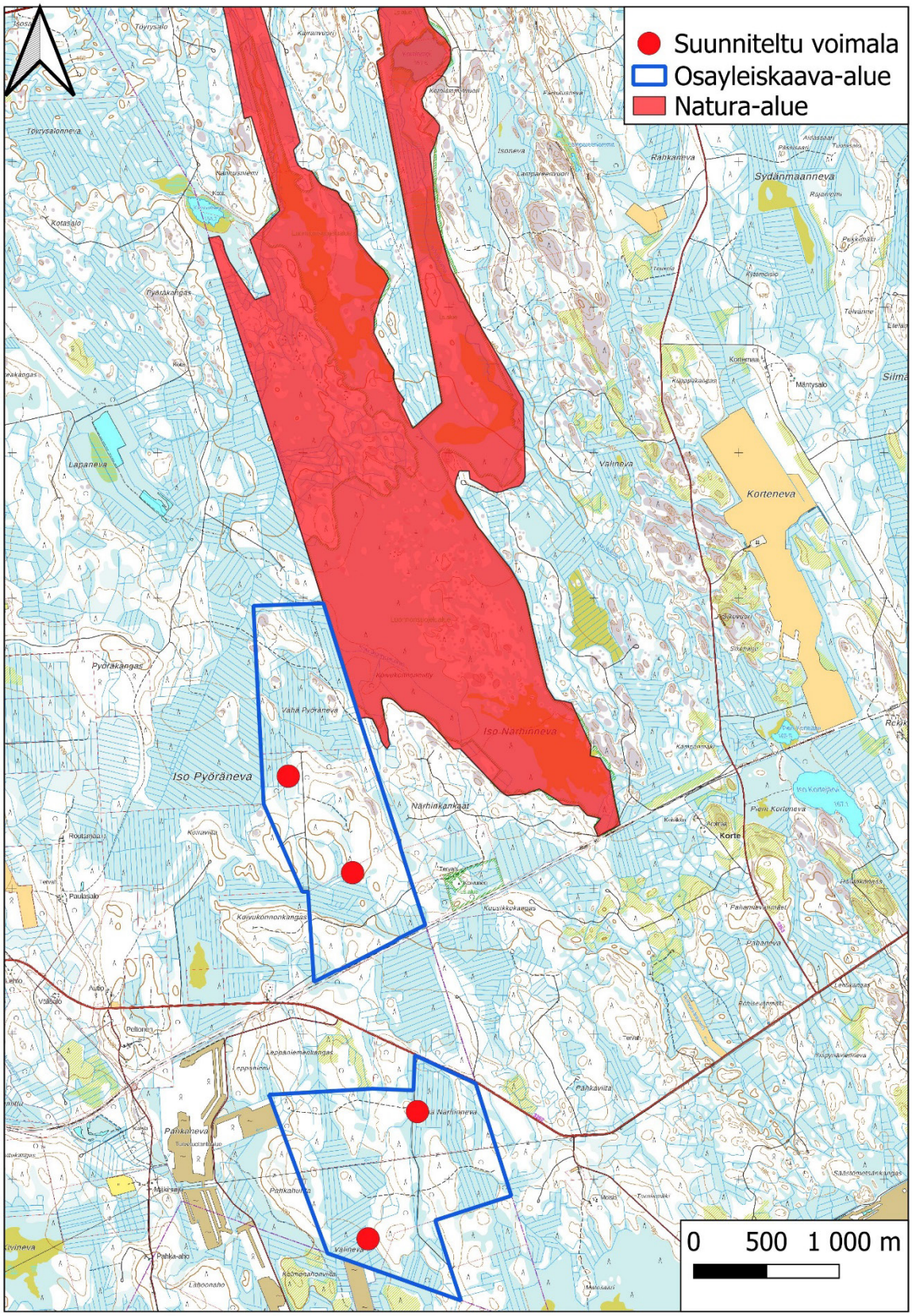
3. HANKKEEN KUVAUS

Kihniön Närhinkankaalle Virtain rajan tuntumaan suunnitellaan neljästä tuulivoimalasta koostuvaa tuulivoimapuistoa. Kaksi voimaloista sijoittuisi Niskoksentien eteläpuolelle ja kaksi sen pohjoispuolelle (kartta 2). Kahden Niskoksentien pohjoispuolelle suunnitellun voimalan etäisyydet Natura-alueen rajasta ovat linnuntietä lyhimmillään runsaat 600 m ja vajaa 900 m. Muut voimalat sijoittuisivat kauemmas Natura-alueesta.

Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on osayleiskaavaluonnoksen mukaan enintään 260 metriä maanpinnasta. Kunkin voimalan rakennuskenttä on kooltaan noin 40 m x 60 m, ja puusto joudutaan raivaamaan hieman laajemmalta alueelta. Itse voimalan perustuksen pinta-ala on noin 25 m². Tuulivoimapuiston sisäiseen sähkönsiirtoon tarvittavat maakaapelit sijoitetaan pääsääntöisesti olemassa olevien teiden ja kulku-urien sekä uusien huoltoteiden yhteyteen.

Niskoksentien pohjoispuolen voimaloista eteläisempi sijoittuu kivennäismaalle ja pohjoisempi ojitetulle hieman soistuneelle maalle. Voimaloille suunnitellaan kuljettavaksi Niskoksentieltä hyödyntäen olemassa olevaa metsätieverkostoa. Uutta tietä suunnitellaan rakennettavaksi vain lyhyt osuus Vähä Pyöränevan eteläpuolelle kivennäismaalle sekä eteläisimmälle voimalalle Niskoksentien eteläpuolella. Olemassa olevaa tiestöä tullaan vahvistamaan kestämään rekkojen paino. Vahvistaminen tarkoittaa nykyisten metsäautoteiden leventämistä noin metrillä.

Mahdollisia onnettomuustilanteita voisivat olla rakentamisen aikana tuulivoimalan osia kuljettavan rekan ojaanajo ja voimalaa pystytettäessä tapahtuva nosturin tai voimalan rakenteiden kaatuminen tai putoaminen.

Kartta 2. Suunniteltujen voimaloiden sijainti, Närhinevan – Koroluoman Natura-alue ja osayleiskaava-alue.

4. NÄRHINEVA – KOROLUOMAN NATURA-ALUE

Närhineva - Koroluoman Natura-alue (FI0355007) sijaitsee Virroilla Kihniön rajan tuntumassa. Se on luontodirektiivin mukainen erityisten suojelutoimien alue (SAC-alue). Natura-alueen pinta-ala on 622 ha. Alueen suojelun perusteena olevat luontotyypit on lueteltu taulukossa 1. Suojelun perusteena ei ole yhtäkään lajia. Natura-tietolomakkeessa on mainittu muina tärkeinä kasvi- ja eläinlajeina erittäin uhanalainen tukkasotka, vaarantunut riekko ja keltavästäräkki, jotka eivät ole alueen suojelun perusteina.

Närhineva kuuluu Suomenselän aapasoiden suoyhdistymätyyppiin. Laaja-alaisin luontodirektiivin luontotyyppi on aapasuot, jonka kokonaispinta-ala on 400 ha (taulukko 1). Useat metsäsaarekkeet pirstovat suota. Puustoiset suot (kokonaispinta-ala 100 ha) koostuvat rämeistä, joista yleisimpiä ovat sararäme ja isovarpuräme. Koroluoma on arvokas pienvesi. Sen varrella sijaitsee pari tulvaniittyä, joilta on aikoinaan kerätty saraa karjan rehuksi. Natura -tietolomakkeessa aiemmin mainittu luontotyyppi pohjoiset, boreaaliset tulvaniityt on poistettu lomakkeelta. Närhineva on linnustoltaan merkittävä, laaja, monipuolinen ja edustava suokokonaisuus. Suurin osa siitä on soidensuojelualuetta. Koroluoma on luokiteltu valtakunnallisessa pienvesi-inventoinnissa arvokkaaksi. Pirkanmaan seutukaavassa Närhinevalla on SL1-merkintä. Suojelun toteutuskeinoina ovat luonnonsuojelulaki ja metsälaki. Metsähallitus on laatinut alueelle hoito- ja käyttösuunnitelman vuonna 1987.

Taulukko 1. Närhineva – Koroluoman Natura-alueen suojelun perusteina olevat luontotyypit. Luontotyyppi pohjoiset, boreaaliset tulvaniityt (koodi 6450) on päätöksellä poistettu.

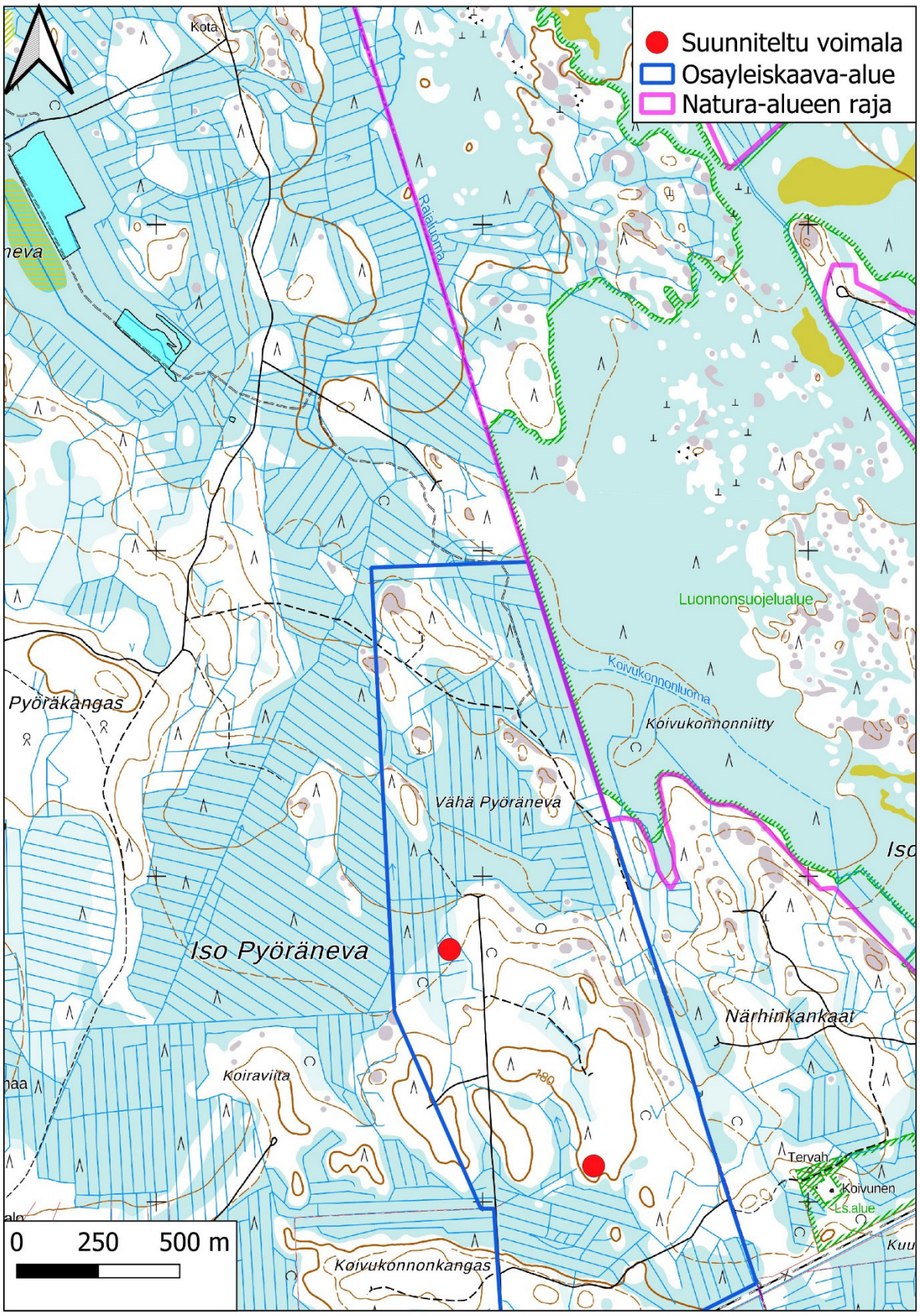
Koodi	Nimi	Pinta-ala (ha)
3160	Humuspitoiset järvet ja lammet	19
3260	Vuorten alapuoliset tasankojoet	3
7140	Vaihettumissuot ja rantasuot	15
7310	Aapasuot	400
8220	Kasvipeitteiset silikaattikalliot	12
9010	Boreaaliset luonnonmetsät	19
91D0	Puustoiset suot	100

5. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

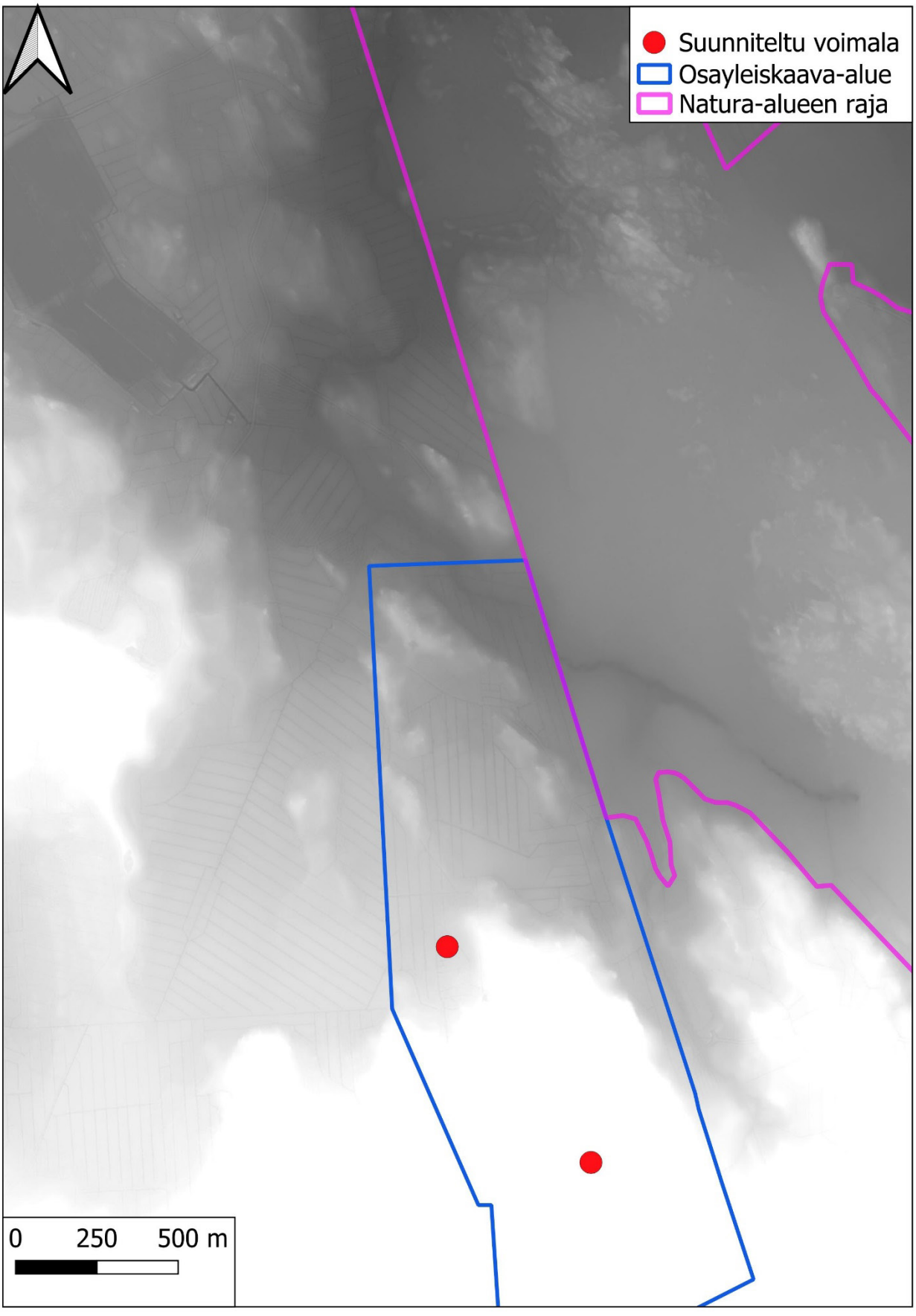
Närhinevan – Koroluoman Natura-alue on SAC-alue, jonka suojelun perusteina ovat taulukossa 1 luetellut luontodirektiivin liitteen I luontotyypit. Suojelun perusteina ei ole yhtään eliölajia. Tuulivoimahankkeen mahdollisia vaikutuksia tarkastellaan siten suhteessa luontotyyppeihin.

Suunniteltujen tuulivoimaloiden mahdollinen vaikutus Natura-alueen luontotyyppeihin voisi aiheutua Natura-alueelle päätyvien pintavesien laadullisista tai määrällisistä muutoksista. Suunnitelluista tuulivoimaloista kaksi eteläisintä sijoittuu Niskoksentien eteläpuolelle. Niiden etäisyydet Natura-alueen rajasta ovat runsas 2 km ja runsas 3 km. Eteläisimmän voimalan rakennuspaikalta pintavedet valuvat etelään kohti Välinevaa ja sen turvetuotantoaluetta. Vähän Närhinnevan rakennuspaikalta pintavedet virtaavat pohjoiseen alittaen Niskoksentien ja päätyen suo-ojien kautta rautatien eteläreunaa seuraavaan ojaan. Tässä ojassa vedet valuvat itään Natura-alueen itäpuolelle laskien lopulta Pieni Kortejärveen. Pieni Kortejärvi laskee Koroluomaa myöten pohjoisluoteeseen aluksi pitkään Natura-alueen ulkopuolella. Voidaan todeta, että mahdolliset muutokset pintavesien valunnan määrässä ja laadussa Vähä Närhinnevan suunnitelulta rakennuspaikalta tulevat olemaan niin vähäisiä, ettei niillä voi olla mitään vaikutusta ainakaan enää Pieni Kortejärven kohdalla. Siten Niskoksentien eteläpuolella suunnitelluilla voimaloilla ei ole vaikutusta Natura-alueen suojelun perusteisiin.

Niskoksentien pohjoispuolelle suunniteltujen voimaloiden rakennuspaikoilta pintavedet valuvat ensin Iso ja Vähä Pyöränevalle päätyen Koivukonnonluomaan Natura-alueen länsipuolella. Koivukonnonluoma muuttuu Rajaluomaksi, joka virtaa ensin Natura-alueen länsipuolella ja ylittää sitten Natura-alueen rajan linnuntietä noin 2,5 km:n päässä pohjoisimmalta suunnitellulta tuulivoimalan rakennuspaikalta. Uoman mutkittelun vuoksi todellinen veden virtaama matka on luonnollisesti pitempi. Maaston korkeussuhteet ja ojaverkko on esitetty kartoilla 3 ja 4. Voidaan todeta, että mahdolliset muutokset pintavesien valunnan määrässä ja laadussa Niskoksentien pohjoispuolelle suunnitelluilta tuulivoimaloiden rakennuspaikoilta tulevat olemaan niin vähäisiä, ettei niillä voi olla mitään vaikutusta enää pintavesien päätyessä Natura-alueelle. Uutta tietä joudutaan rakentamaan vain vähän. Uusi tie sijoittuu kivennäismaalle, eikä sillä ole käytännössä merkitystä pintavesien valumasuuntiin, laatuun tai määrään. Mahdollisissa onnettomuustilanteissa pintavesien laatuun kohdistuvat vaikutukset ovat varsin epätodennäköisiä ja vaikutusalueeltaan rajallisia, eivätkä vaikutukset ulottuisi Natura-alueelle. Tämä voidaan todeta yllä kuvatun pintavesien virtaussuuntien tarkastelun perusteella.

Kartta 3. Niskoksentien pohjoispuolelle suunnitellut tuulivoimalat, osayleiskaava-alue ja Närhineva – Koroluoman Natura-alueen raja.

Kartta 4. Maaston korkeussuhteet.

Tiedossa ei ole muita hankkeita tai suunnitelmia, joilla voisi olla yhteisvaikutuksia tuulivoimahankkeen kanssa.

6. JOHTOPÄÄTÖKSET

Suunnitellulla tuulivoimahankkeella ei ole vaikutuksia Närhineva – Koroluoman Natura-alueen suojelun perusteina oleviin luonnonarvoihin, eikä Natura-arviointia ole siten tarpeen tehdä.

7. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET

Arkkitehtipalvelu Säkkinen 2024. Närhinnevan energiapuisto. Tuulivoiman osayleiskaava. Osayleiskaavaluonnos, päivätty 18.11.2024.

Kotkajärvi, K. & Kurikka, K. 2023. Kihniön Närhinkankaan tuulipuistohankkeen luontotyyppiselvitys. Skarta Energy Oy. 21 s.

Mäkelä, K. & Salo, P. 2024. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023. 374 s.

Natura -tietolomake. Närhineva – Koroluoma (FI0355007).

vanhatkartat.fi